

Finansklagenemnda Skade

(Gebyr for uforsikret kjøretøy)

Avgjørelse FinKN-2020-859

20.11.2020

Trafikksforsikringsforeningen (Gebyr)

Gebyr for uforsikret motorvogn

Grunnlag for gebyr – avregistrert for ti år siden? – ikke i bruk – TFF sin opplysningsplikt, jf. gebyrforskriften § 6 – disp. – klage fremmet på tidligere tidspunkt.

Klager ble ilagt et gebyr for perioden 18.11.18–10.7.19. Klager var oppført som eier av et registrert kjøretøy i Motorvognregisteret. Klager anførte bl.a. at kjøretøyet hadde blitt avregistrert for ca. ti år siden, og at kjøretøyet forsikring i den forbindelse hadde blitt avsluttet. Klager var ikke kjent med hvorfor avregistreringen ikke var oppført i Motorvognregisteret. Trafikksforsikringsforeningen på sin side anførte at det ikke var dokumentert at kjøretøyet hadde blitt avregistrert for ti år siden, og at informasjonen i Motorvognregisteret måtte legges til grunn. Nemnda kom til at klager ikke hadde gjort det overveiende sannsynlig at skiltene ble innlevert for ca. ti år siden slik han hevdet, samt at forsikringsplikten ikke opphørte selv om kjøretøyet ikke var i bruk. Nemnda kom videre til at Trafikksforsikringsforeningen hadde oppfylt sin opplysningsplikt, jf. gebyrforskriften § 6, og at klager således fra han mottok krav om gebyr var orientert om adgangen til å søke om administrativ avregistrering av kjøretøyet. Nemnda kom også til at det ikke er grunnlag for å dispensere fra det ilagte gebyret.

Saksfremstilling

Saken gjelder ileggelse av gebyr for uforsikret motorvogn etter bilansvarslova § 17 a for kjøretøy med registreringsnummer (...). Trafikksforsikringsforeningen ila klager den 21.11.18 et gebyr for uforsikret motorvogn. Total gebyrperiode er fra og med 18.11.18 til og med 10.7.19.

Klager ble registrert som eier av kjøretøyet i Motorvognregisteret den 1.10.03, og forsikring ble tegnet samme dag. Forsikringen ble deretter brakt til opphør den 9.8.10. Kjøretøyet var etter denne datoen uforsikret.

Klager har fremlagt kopi av en e-post med klage på gebyrileggelsen datert 29.11.18. Denne e-posten var imidlertid sendt til post@tlf.no og ikke post@tff.no. E-posten ble derfor ikke mottatt av Trafikksforsikringsforeningen.

I perioden etter e-posten ble sendt har klager redegjort for at han var på reise, og at han derfor først ble kjent med at e-posten var sendt feil da han kom hjem i mai 2019 og oppdaget gebyrkravene i posten. Klager sendte da ny e-post med klage til Trafikksforsikringsforeningen den 23.5.19, hvor e-posten fra 29.11.18 ble vedlagt.

I sine klager har klager redegjort for at forsikringen ble brakt til opphør i forbindelse med at han leverte inn kjøretøyet skilter for ca. ti år siden. Da avregistreringen skjedde for ti år siden, innehar klager ikke kvitteringen for innleveringen av skiltene.

Kjøretøyet var registrert frem til det ble administrativt avregistrert den 11.7.19.

Klager har bestriddt at gebyret kan ilegges og anført at kjøretøyet var avregistrert og ikke lenger forsikringspliktig i den aktuelle perioden. Kjøretøyets skilter ble innlevert til Statens vegvesen for ca. ti år siden.

Klager ville aldri ha avsluttet kjøretøyets forsikring dersom han ikke hadde avregistrert det. Etter innleveringen av skiltene for ca. ti år siden har klager verken mottatt krav om at kjøretøyet skal forsikres eller varsel om avskilting, og dette underbygger at kjøretøyets skilter faktisk ble innlevert. Det er ikke kjent for klager hvorfor ikke avregistreringen er oppført i Motorvognregisteret, og det må ha skjedd en feil hos Statens vegvesen.

Videre har klager anført at gebyret ikke kan ilegges da kjøretøyet ikke har vært i bruk og således ikke utgjort noen skaderisiko.

Klager har også anført at det må gis dispensasjon for det ilagte gebyret som følge av at han sendte en klage allerede 29.11.18. Ved en feil ble klagen sendt til feil e-postadresse, men klager mottok ingen feilmelding. Klager trodde derfor forholdet var ordnet opp, og ble ikke kjent med den videre gebyrileggelsen før han kom hjem fra reise og oppdaget gebyrkravene i posten.

I sitt krav om nemnd har klager anført at gebyret må bortfalle grunnet manglende veiledning og informasjon fra Trafikkforsikringsforeningen. Klager var ikke kjent med ordningen om administrativ avregistrering, og Trafikkforsikringsforeningen informerte alt for sent i prosessen om denne muligheten.

I sitt krav om nemnd har klager også anført at Statens vegvesen burde kontakten ham på et tidligere tidspunkt, da kjøretøyet var uforsikret og registrert. Klager har redegjort for at Statens vegvesen ved flere anledninger har gjort ulike feil og fremlagt dokumentasjon vedrørende dette.

Trafikkforsikringsforeningen har opprettholdt gebyrileggelsen og anført at kjøretøyet var registrert og forsikringspliktig i den aktuelle perioden. Det fremgår i Motorvognregisteret at kjøretøyet var registrert, og klager har ikke dokumentert at kjøretøyet ble avregistrert for ca. ti år siden. Videre opphørte ikke forsikringsplikten selv om kjøretøyet ikke var i bruk.

Avslutningsvis har Trafikkforsikringsforeningen anført at det ikke er grunnlag for å gi dispensasjon for det ilagte gebyret. Det var klagers eget ansvar å påse og følge opp at hans henvendelse/klage ble sendt til riktig sted.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Klager har bestemt hevdet at skiltene på det aktuelle kjøretøyet ble innlevert til Statens vegvesen i forbindelse med at forsikringen ble sagt opp i august 2010. Til støtte for dette viser han til at han ikke har hørt noe mer om kjøretøyet fra vegvesenet i alle disse årene, noe som etter hans syn ville vært naturlig dersom kjøretøyet var registrert, men uten forsikring. I forbindelse med at han skulle fornye sitt førerkort i 2016, ble det gjort feil av Statens vegvesen, og dette viser etter hans mening at det gjøres feil av det offentlige. Han har også pekt på at det ikke kan forventes at folk oppbevarer kvitteringer i årevis.

Mot dette står at kjøretøyet har vært registrert på klager i Motorvognregisteret fra han kjøpte det i 2003 og frem til det ble administrativt avregistrert i juli i år.

Påstand står mot påstand, og nemnda har i sin praksis lagt til grunn de samme bevisbyrderegler som i sivilretten; det er den som fremsetter en påstand som er i strid med offentlige registre som har bevisbyrden for at det registrerte er feil. Bevisbyrden innebærer at påstanden må gjøres mer enn 50 % sannsynlig.

Nemnda kan selvsagt ikke utelukke at klagers påstand om at skiltene ble innlevert slik som han beskriver, medfører riktighet, men det virker etter nemndas syn mindre sannsynlig at innleverte skilter skulle komme bort uten at avregistrering samtidig ble foretatt. Uansett er nemnda enig med sekretariatet i at klager ikke har gjort det overveiende sannsynlig at skiltene ble innlevert slik han hevder, og han var derfor pliktig til å forsikre kjøretøyet frem til det ble avregistrert 11.7.20.

Klager har også lagt frem fotografier som viser at kjøretøyet ikke er i kjørbart stand, og nemnda legger derfor til grunn at kjøretøyet ikke har vært brukt i gebyrperioden. Forsikringsplikten er imidlertid ikke knyttet til om et kjøretøy kan brukes, men til registreringsplikten. Bilansvarslova slår dette fast i § 15 første setning hvor det blant annet bestemmes at "motorvogn som er registrert" skal forsikres for all skade som faller inn under lovens kapittel II. Nemnda har lagt dette til grunn i en rekke avgjørelser, og klagers anførsel kan derfor etter dette ikke føre frem.

I forbindelse med at klager ønsket saken forelagt nemnda har han anført at Trafikksforsikringsforeningen i sitt første krav ikke opplyste "noe om at saken kunne vært løst ved en administrativ avregistrering umiddelbart".

Forskrift om gebyr for uforsikret motorvogn m.v. (gebyrforskriften) inneholder i § 6 bestemmelser om Trafikksforsikringsforeningens varslingsplikt og beskriver det nærmere innhold i denne. § 6 andre ledd siste setning lyder slik:

Den ansvarlige for forsikringen skal i varselet oppfordres til straks å forsikre motorvognen, og ta kontakt med Statens vegvesen eller Trafikksforsikringsforeningen dersom det ikke lenger er grunnlag for å forsikre motorvognen eller den som har mottatt varselet ikke er rette vedkommende for kravet.

I kravet om gebyr som var datert 21.11.18 og stilet til klager, står det midt på første side:

Hva skal du gjøre for å stoppe gebyret?

1. Kjøp forsikring.
2. Mener du at kjøretøyet er forsikret, må du kontakte ditt forsikringsselskap.
3. Er kjøretøyet ikke i bruk eller ikke i kjørbart stand, kan du levere inn skiltene til Statens vegvesens trafikkstasjoner. Les mer om innlevering av skilt på vegvesen.no/skilt
4. Mener du at kjøretøyet allerede er avregistrert eller vraket, se vegvesen.no/uforsikretkjoretoy
5. Har du solgt kjøretøyet, må du passe på at korrekt salgsmelding har blitt innlevert. Les mer om salgsmelding og når du må forsikre kjøretøyet ved eierskifte på vegvesen.no/uforsikretkjoretoy.

Klager mente at kjøretøyets skilter var innlevert og derfor skulle vært avregistrert, og alternativ 4 fremstår derfor som mest aktuelt å søke på. Dersom klager hadde gjort dette da han fikk krav om gebyr i november 2018, ville han under overskriften "Er ikke kjøretøyet i bruk?" ha kunnet lese blant annet følgende:

Mener du at kjøretøyet allerede er avregistrert eller vraket, kan du søke om administrativ avregistrering eller om mulig fremskaffe vrakmelding.

I brevet med krav om betaling av gebyr ble det ellers opplyst om at man kunne kontakte Trafikksforsikringsforeningen på telefon eller e-post, for begge alternativer var nummer/adresse oppgitt.

Nemnda er etter dette kommet til at Trafikksforsikringsforeningen har oppfylt sin opplysningsplikt, og at klager således fra han mottok krav om gebyr var orientert om adgangen til å søke om administrativ avregistrering av kjøretøyet.

Uten at det har betydning for resultatet peker nemnda på at klager, etter å ha tatt kontakt med Trafikksforsikringsforeningen pr. e-post 23.5.20, fikk svar dagen etter med opplysning om adgangen til administrativ avregistrering. Søknad om slik avregistrering ble likevel først sendt 11.7.20.

Til slutt har klager bedt om at han innvilges dispensasjon for det ilagte gebyret fordi han sendte sin e-post 29.11.18 til feil adresse.

Trafikksforsikringsforeningen kan etter bilansvarsloven § 17 a annet ledd, jf. gebyrforskriften § 9, gi dispensasjon for ilagt gebyr. Gebyret vil kunne ettergis helt eller delvis dersom bruddet på forsikringsplikten anses som unnskyldelig som følge av forhold utenfor den ansvarliges kontroll.

Den forsikringsansvarlige har ansvar for alle forhold innenfor sin "kontrollsfære", uavhengig av om vedkommende kan bebreides for forholdene. Kontrollerbare forhold er forhold den ansvarlige har kunnet påvirke, se departementets uttalelser i Prop.1 LS (2017-2018) Skatter, avgifter og toll pkt. 15.10. Departementet legger videre til grunn i Prop.1 LS (2017-2018) Skatter, avgifter og toll pkt. 15.10 at dispensasjonsfullmakten skal praktiseres strengt, og at den som påberoper seg dispensasjon har bevisbyrden for at det foreligger forhold utenfor den ansvarliges kontroll.

Nemnda legger til grunn at e-posten 29.11.18 inneholdt en skrivefeil i forhold til korrekt adresse, og at den som følge av dette ikke kom frem til Trafikksforsikringsforeningen.

Bruk av e-post krever nøyaktighet ved adressering, og det må, slik nemnda ser det, være den enkeltes ansvar å sørge for at adressen blir angitt korrekt. Klager opplyste i e-posten at han skulle reise utenlands 8.12.18. Da han ikke fikk svar på sin e-post etter noen dager, hadde han all mulig grunn til å ta kontakt med Trafikksforsikringsforeningen for å få en bekreftelse på at den var kommet frem. Dette særlig fordi han skulle bli borte til april neste år og ikke hadde sørget for at post ble ettersendt eller håndtert av andre i klagers fravær.

Nemnda er etter dette kommet til at det ikke er grunnlag for å dispensere fra det ilagte gebyret.

Klagen har etter dette ikke ført frem, og klager plikter da å betale det ilagte gebyret.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Trafikksforsikringsforeningen gis medhold.

Ved behandlingen deltok Rune Jensen (leder), Terje Løyning (selskapsrepresentant) og Paal Bjønness (forbrukerrepresentant).